

DREPTUL LA DELISTARE: TRIMITERILE PRELIMINARE FORMULATE DE CONSILIUL DE STAT AL FRANȚEI (CAUZA C-136/17)

Silviu-Dorin ȘCHIOPU

Abstract

Early this year, the French Council of State (Conseil d'État) – supreme court for administrative justice – has requested the European Court of Justice (ECJ) for a preliminary ruling on a series of questions concerning the implementation of the right to be delisted (the digital right to be forgotten). It will take a while till the European Court of Justice will give its preliminary ruling and answer the questions submitted by the French Council of State. In the meantime it is not without interest to present these prejudicial questions concerning the implementation of the digital right to be forgotten, considering that the interpretation given by the Court of Justice may reshape the limits of this right to be delisted.

Keywords: *personal data, Directive 95/46/EC, deindexing, right to be forgotten, right to be delisted, preliminary ruling, Conseil d'État.*

Precum am precizat cu altă ocazie¹, dreptul la uitare izvorăște pe cale interpretativă din dreptul persoanei la respectarea vieții private, care la rândul lui își găsește consacrarea în convenții internaționale [art. 8 alin. (1) CEDO], Carta drepturilor fundamentale UE (art. 17), constituții [ex. art. 26 alin. (1) din Constituția României] etc., la nivel Uniunii Europene, dreptul la uitare fiind o creație pretoriană a Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE)², care și-a regăsit ulterior consacrarea într-un act de legislație secundară UE cu aplicație directă, respectiv *Regulamentul general privind protecția datelor*³ ce se va aplica de la 25 mai 2018.

---

¹ S.-D. Șchiopu, *Dreptul la ștergerea datelor și dreptul la aducerea ultimului omagiu: a fi uitat sau a fi ținut minte?*, în „Revista Universul Juridic” nr. 2/2017, p. 86 – <http://revista.universuljuridic.ro/dreptul-la-stergerea-datelor-si-dreptul-la-aducerea-ultimului-omagiu-fi-uitat-sau-fi-tinut-minte/>.

² CJUE, hotărârea din 13 mai 2014, cauza C-131/12 - Google Spain și Google, ECLI:EU:C:2014:317, publicată în Repertoriul electronic (Repertoriul general).

³ *Regulamentul (UE) 2016/679* al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 119 din 4 mai 2016.

Apariția acestui *drept la uitare digitală* a fost rodul unei *trimiteri preliminare* privind interpretarea articolului 2 literele (b) și (d), a articolului 4 alineatul (1) literele (a) și (c), a articolului 12 litera (b) și a articolului 14 alin. (1) litera (a) din Directiva 95/46/CE⁴. Cererea de decizie preliminară a fost formulată în cadrul unui litigiu cu privire la o decizie a Agenției Spaniole de Protecție a Datelor (*Agencia Española de Protección de Datos*) prin care *s-a admis o plângere* formulată de o persoană vizată împotriva Google Spain și Google Inc. și *prin care s-a dispus ca Google Inc. să adopte măsurile necesare pentru a scoate din indexul său date cu caracter personal care privesc persoana vizată și să împiedice accesul la acestea pe viitor*.

Prin hotărârea din 13 mai 2014, cauza C-131/12 – Google Spain și Google, CJUE a statuat următoarele asupra cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare⁵:

a) constituie prelucrare a datelor cu caracter personal, în sensul art. 2 lit. b) din Directiva 95/46/CE, activitatea unui motor de căutare care constă în găsirea informațiilor publicate sau introduse pe internet de către terți, indexarea acestora în mod automat și stocarea lor temporară și, în cele din urmă, punerea acestora la dispoziția utilizatorilor de internet într-o anumită ordine de preferință, atunci când informațiile respective conțin date cu caracter personal. Potrivit art. 2 lit. b) din Directiva 95/46/CE, „prelucrarea datelor cu caracter personal» (prelucrare) înseamnă orice operațiune sau serie de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea”.

b) operatorul acestui motor de căutare are calitatea de operator în sensul art. 2 lit. d) din Directiva 95/46/CE. Potrivit art. 2 lit. d) din Directiva 95/46/CE, „operator» înseamnă persoana fizică sau juridică, autoritatea publică, agenția sau orice alt organism care, singur sau împreună cu altele, stabilește scopurile și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal; atunci când scopurile și mijloacele prelucrării sunt stabilite prin acte cu putere de lege sau norme administrative interne sau comunitare, operatorul sau criteriile specifice pentru desemnarea acestuia pot fi stabilite prin dreptul intern sau comunitar”.

c) în cazul în care operatorul unui motor de căutare înființează într-un stat membru o sucursală sau o filială a cărei activitate este orientată către locuitorii

⁴ Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 281/31, Ediție specială, cap. 13/vol. 17.

⁵ Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare introdusă de Audiencia Nacional (Spania) la 9 martie 2012 – Google Spain, S.L., Google, Inc./Agencia de Protección de Datos (AEPD), Mario Costeja González, cauza C-131/12, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 165/11 din 9 iunie 2012.

acelui stat membru și care este destinată promovării și vânzării spațiului publicitar de pe pagina acestui motor, *prelucrarea datelor cu caracter personal este considerată în sensul art. 4 alin. (1) lit. a) din Directiva 95/46/CE a fi efectuată în cadrul activităților unui sediu al operatorului pe teritoriul unui stat membru*. Potrivit art. 4 alin. (1) lit. a) din Directiva 95/46/CE, „prelucrarea este efectuată în cadrul activităților operatorului cu sediul pe teritoriul statului membru; dacă același operator este stabilit pe teritoriul mai multor state membre, acesta trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că fiecare din sedii respectă obligațiile prevăzute în dreptul intern aplicabil”.

d) pentru respectarea drepturilor prevăzute de art. 12 lit. b)⁶ (dreptul la rectificarea, ștergerea sau blocarea datelor) și art. 14 alin. (1) lit. a)⁷ (dreptul de opoziție) din Directiva 95/46/CE, în măsura în care condițiile prevăzute de aceste dispoziții sunt îndeplinite efectiv, *operatorul unui motor de căutare este obligat să elimine de pe lista de rezultate, afișată în urma unei căutări efectuate plecând de la numele unei persoane, linkurile către paginile web publicate de terți și care conțin informații referitoare la această persoană, inclusiv în ipoteza în care acest nume sau aceste informații nu sunt șterse în prealabil sau simultan de pe paginile web respective și chiar dacă publicarea lor în sine pe paginile menționate este licită*.

e) în cadrul aprecierii condițiilor de aplicare a dispozițiilor privind dreptul la rectificarea, ștergerea sau blocarea datelor [art. 12 lit. b)], precum și a dreptului de opoziție [art. 14 alin. (1) lit. a)], aceste dispoziții trebuie interpretate în sensul că: „trebuie să se examineze în special *dacă persoana vizată are dreptul ca informația respectivă referitoare la persoana sa să nu mai fie, în stadiul actual, asociată cu numele său de o listă de rezultate, afișată în urma unei căutări efectuate plecând de la numele său, fără însă ca constatarea unui asemenea drept să presupună ca includerea informației respective pe această listă să cauzeze un prejudiciu acestei persoane*”⁸.

De asemenea, CJUE a precizat că „persoana vizată poate, având în vedere drepturile sale fundamentale prevăzute la articolele 7 și 8 [dreptul la respectarea vieții private și dreptul la protecția datelor cu caracter personal – *n.n.*] din cartă, să

---

⁶ Art. 12 lit. b) din Directiva 95/46/CE: „Statele membre garantează oricărei persoane vizate dreptul de a obține de la operator după caz, *rectificarea, ștergerea sau blocarea datelor* a căror prelucrare nu respectă dispozițiile prezentei directive, în special datorită caracterului incomplet sau inexact a datelor”.

⁷ Art. 14 primul paragraf lit. a) din Directiva 95/46/CE: „Statele membre acordă persoanei vizate *dreptul*, cel puțin în cazurile prevăzute în articolul 7 literele (e) și (f), *să se opună* în orice moment, din considerente întemeiate și legitime legate de situația sa particulară, *prelucrării datelor* în cauză, exceptând cazul când dreptul intern prevede altfel. Dacă opoziția este justificată, prelucrarea efectuată de operator nu se mai aplică acestor date”.

⁸ În versiunea engleză: „*without it being necessary in order to find such a right that the inclusion of the information in question in that list causes prejudice to the data subject*”. În versiunea franceză: „*sans pour autant que la constatation d'un tel droit présuppose que l'inclusion de l'information en question dans cette liste cause un préjudice à cette personne*”. Astfel, persoana vizată nu trebuie să demonstreze existența vreunui prejudiciu pentru a se putea prevala în mod efectiv de dreptul la uitare digitală.

solicite ca informația în cauză să nu mai fie pusă la dispoziția marelui public prin intermediul includerii sale într-o asemenea listă de rezultate” iar „*aceste drepturi prevoalează în principiu nu numai asupra interesului economic al operatorului motorului de căutare, ci și asupra interesului acestui public de a avea acces la informația respectivă cu ocazia unei căutări referitoare la numele acestei persoane*”. Totuși, „nu aceasta ar fi însă situația dacă ar reieși că, din motive speciale, precum *rolul jucat de persoana respectivă în viața publică, ingerința în drepturile sale fundamentale este justificată de interesul preponderent al publicului menționat de a avea acces, prin intermediul acestei includeri, la informația în cauză*”⁹.

Sub aspect procedural, potrivit punctului 77 din hotărârea din 13 mai 2014, cauza C-131/12 – Google Spain și Google, *cererile de dezindexare pot fi adresate de persoana vizată direct operatorului prelucrării, care trebuie apoi să examineze în mod corespunzător temeinicia acestora și, dacă este cazul, să înceteze prelucrarea datelor în cauză. În cazul în care operatorul prelucrării nu dă curs acestor cereri, persoana vizată poate sesiza autoritatea de supraveghere sau autoritatea judecătorească pentru ca acestea să efectueze verificările necesare și, pe cale de consecință, să dispună ca operatorul respectiv să adopte măsuri precise.*

Cum consacrarea dreptului la uitare digitală are o origine pretoriană, limitele acestuia sunt oarecum difuze, astfel că a clarificare a acestora a fost solicitată pe calea unei cereri de decizie preliminară introdusă de Conseil d'État (Franța) la 15 martie 2017¹⁰. Întrebările preliminare provin dintr-o serie de litigii între Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés (CNIL), autoritatea franceză de control în materia protecției datelor cu caracter personal și patru persoane care fiecare în parte au adresat plângeri autorității franceze de supraveghere pentru a obține dezindexarea (înlăturarea) unor link-uri care duceau către diverse site-uri ce figurau în lista de rezultate obținută în urma unei căutări efectuate pe baza numelor lor pe motorul de căutare al societății Google Inc.

Întrucât plângerile lor au fost clasate de CNIL, cei patru s-au adresat Consiliului de Stat, pentru a obține anularea deciziilor de clasare. Precizăm că, înainte de a se adresa autorității franceze de supraveghere, fiecare în parte s-a adresat, fără succes însă, societății Google Inc. pentru a obține dezindexarea link-urilor în chestiune.

În cazul primei persoane vizate este vorba de un fotomontaj satiric publicat pe Youtube la data de 18 februarie 2011 ce o înfățișează lângă primarul localității a cărei directoare de cabinet fusese și în care este evocată în mod explicit relația intimă care ar fi existat între ei, precum și incidența acestei relații asupra propriului

---

⁹ CJUE, hotărârea din 13 mai 2014, cauza C-131/12 – Google Spain și Google, ECLI:EU:C:2014:317, publicată în Repertoriul electronic (Repertoriul general), considerentul 100, alin. (4).

¹⁰ Cerere de decizie preliminară introdusă de Conseil d'État (Franța) la 15 martie 2017 – G. C., A. F., B. H., E. D./Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL), cauza C-136/17, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 168/24 din 29 mai 2017.

ei parcurs politic. Acest fotomontaj a fost publicat online cu ocazia campaniei electorale pentru alegerile cantonale la care a candidat persoana vizată. La momentul când cererea de dezindexare i-a fost refuzată, persoana vizată nu era nici aleasă, nici candidată la alegerile locale și nici nu mai exercita funcția de directoare de cabinet a primarului comunei.

În cazul celei de-a doua persoane vizate este vorba de un articol din data de 9 septembrie 2008 publicat în cotidianul *Libération* articol reprodus pe site-ul Centrului contra manipulărilor mentale (*Centre contre les manipulations mentales*) și care privește sinuciderea unui adept al Bisericii scientologice în decembrie 2006, persoana vizată fiind menționată în acest articol în calitate de responsabil cu relațiile publice al Bisericii scientologice, profesie pe care a încetat să o mai exercite între timp. Autorul articolului menționează că a contactat persoana vizată pentru a obține versiunea acesteia a faptelor și relatează informațiile culese cu această ocazie.

În cazul celei de-a treia persoane vizate este vorba de articole, în principal de presă, privind declanșarea cercetării penale în iunie 1995 cu privire la finanțarea Partidului Republican, procedură în cadrul căreia a fost cercetat împreună cu mai mulți oameni de afaceri și personalități politice. În cazul persoanei vizate s-a decis neînceperea urmăririi penale, majoritatea linkuri-lor ducând către articole contemporane declanșării cercetării penale și care prin urmare nu prezintă modul în care s-a finalizat aceasta.

În cazul celei de-a patra persoane vizate este vorba de două articole publicate în *Nice Matin* și *le Figaro* care prezintă ședința de judecată în cadrul căreia a fost condamnat la pedeapsa de 7 ani închisoare și o pedeapsă complementară de 10 ani de supraveghere socio-judiciară pentru fapte de agresiune sexuală comise asupra minorilor de 15 ani. Una din aceste cronici judiciare menționează, printre altele, mai multe detalii intime relative la persoana vizată ce au fost revelate cu ocazia procesului.

Conseil d'État¹¹ a constatat că dispozițiile alin. (1) al art. 8 din Directiva 95/46/CE privesc datele cu caracter personal „care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, convingerile religioase sau filozofice, apartenența sindicală”, precum și datele privind „sănătatea sau viața sexuală” și că prelucrarea acestora, în principiu, este interzisă. Pe de altă parte, potrivit art. 8 alin. (5) din Directiva 95/46/CE, „prelucrarea datelor referitoare la infracțiuni, condamnări penale sau măsuri de securitate se poate efectua numai sub controlul autorității publice sau dacă garanțiile corespunzătoare și specifice sunt prevăzute de dreptul intern, sub rezerva derogărilor pe care statul membru le poate acorda în temeiul dispozițiilor de drept intern care prevăd garanții corespunzătoare și specifice”.

---

¹¹ Conseil d'État, decizia din data de 24 februarie 2017, ECLI:FR:CEASS:2017:391000.20170224, pronunțată în cauza nr. 391000, publicată în Recueil Lebon.

De asemenea, Conseil d'État a constatat că CJUE a precizat în considerentul 38 din hotărârea din 13 mai 2014, cauza C-131/12 - Google Spain și Google, că operatorul unui motor de căutare „în calitate de persoană care stabilește scopurile și mijloacele acestei activități, trebuie să asigure, în cadrul responsabilităților, al competențelor și al posibilităților sale, că această activitate îndeplinește cerințele Directivei 95/46 pentru ca garanțiile prevăzute de directiva respectivă să își producă efectul deplin și pentru ca o protecție eficientă și completă a persoanelor în cauză, în special a dreptului lor la respectarea vieții private, să poată să fie realizată efectiv.”

Ținând cont de dispozițiile Directivei 95/46/CE și de hotărârea din 13 mai 2014, cauza C-131/12 - Google Spain și Google, Conseil d'État a identificat drept o *primă dificultate în interpretarea dreptului U.E.* chestiunea de a determina dacă interdicția prelucrării datelor prevăzute de art. 8 alin. (1) și (5) din Directiva 95/46/CE, sub rezerva excepțiilor prevăzute de acest articol, este deopotrivă aplicabilă operatorului unui motor de căutare în calitate sa de responsabil al prelucrării reprezentate de activitatea acestui motor de căutare, având în vedere regimul specific definit de CJUE, în cadrul punctului 38 din hotărârea din 13 mai 2014, cauza C-131/12 - Google Spain și Google, în cazul operatorului unui motor de căutare.

Astfel, a fost formulată o primă întrebare preliminară: *Având în vedere responsabilitățile, competențele și posibilitățile specifice ale operatorului unui motor de căutare, interdicția pentru alți operatori de a prelucra date prevăzută la alin. (1) și (5) ale art. 8 din Directiva din 24 octombrie 1995, sub rezerva excepțiilor prevăzute de acest text, se aplică și acestui operator în calitate de operator al prelucrării efectuate de respectivul motor de căutare?*

În cazul unui răspuns afirmativ la această întrebare, o a doua dificultate în interpretarea dreptului U.E. ar consta în a ști dacă această interdicție l-ar obliga pe operatorul unui motor de căutare, sub rezerva excepțiilor prevăzute de Directiva 95/46/CE, să dea curs cererilor de dezindexare privind link-urile care duc către pagini web ce conțin asemenea date cu caracter personal.

Astfel, a fost formulată o a doua întrebare preliminară: *dispozițiile articolului 8 alineatele (1) și (5) din Directiva din 24 octombrie 1995 trebuie interpretate în sensul că interdicția astfel aplicată, sub rezerva excepțiilor prevăzute de această directivă, operatorului unui motor de căutare de a prelucra date care intră sub incidența acestor dispoziții l-ar obliga să admită sistematic cererile de înlăturare a unor linkuri ce duc spre pagini web care conțin astfel de date?*

Tot în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, Conseil d'État a identificat o a treia dificultate în interpretarea dreptului U.E. Directiva 95/46/CE prevede că interdicția conținută în alin. (1) al art. 8¹² nu se aplică în mai multe

---

¹² Date cu caracter personal „care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, convingerile religioase sau filozofice, apartenența sindicală”, precum și datele privind „sănătatea sau viața sexuală”.

situații enumerate în cadrul alin. (2), respectiv atunci când (a) „persoana vizată și-a dat consimțământul explicit pentru prelucrarea acestor date, cu excepția cazului în care legislația statului membru prevede ca interdicția prevăzută la alin. (1) să nu poată fi ridicată prin consimțământul persoanei vizate” și atunci când (e) „prelucrarea se referă la date care sunt făcute publice de către persoanele vizate în mod manifest sau sunt necesare pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în justiție”.

Modul de interpretare al acestor prevederi dă naștere la dificultăți atunci când se aplică responsabilităților, competențelor și posibilităților operatorului unui motor de căutare iar litigiile aflate pe rolul Consiliului de Stat implică a determina tocmai dacă dispozițiile Directivei 95/46/CE trebuie să fie interpretate în sensul că acestea permit operatorului unui motor de căutare să refuze a da curs unei cereri de dezindexare atunci când constată că link-urile în cauză duc către conținuturi care includ date din categoriile enumerate în alin. (1) al art. 8, date ce se înscriu însă în același timp și în sfera excepțiilor prevăzute de alin. (2) al aceluiași articol, respectiv alineatele a) și e).

Astfel, a fost formulată o a treia întrebare preliminară: *din această perspectivă [În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare – n.n.], în ce mod sunt interpretate excepțiile prevăzute la articolul 8 alineatul (2) literele (a) și (e) din Directiva din 24 octombrie 1995 atunci când se aplică operatorului unui motor de căutare, având în vedere responsabilitățile, competențele și posibilitățile sale specifice. În special, un astfel de operator poate refuza admiterea unei cereri de înlăturare a unor linkuri dacă acesta constată că linkurile în cauză duc spre conținuturi care, dacă cuprind date care se încadrează în categoriile enumerate la alineatul (1) al articolului 8, intră de asemenea în domeniul de aplicare al excepțiilor prevăzute la alineatul (2) al aceluiași articol, în special literele (a) și (e)?*

Tot în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, Conseil d'État a identificat o a patra dificultate în interpretarea dreptului U.E. Directiva 95/46/CE prevede în art. 9 că „Statele membre prevăd exonerări și derogări de la dispozițiile prezentului capitol, ale capitolului IV și ale capitolului VI pentru prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată numai în scopuri jurnalistice (s.n.), artistice sau literare, în măsura în care se dovedesc necesare pentru a pune dreptul la viață privată în acord cu normele care reglementează libertatea de exprimare”, dispoziție potrivit căreia prelucrarea datelor personale în scopuri jurnalistice nu este supusă exigențelor prevăzute de alin. (1) [interdicția prelucrării datelor cu caracter personal care dezvăluie originea rasială sau etnică, opiniile politice, convingerile religioase sau filozofice, apartenența sindicală, precum și prelucrarea datelor privind sănătatea sau viața sexuală] și alin. (5) [prelucrarea datelor referitoare la infracțiuni, condamnări penale sau măsuri de securitate] ale art. 8 din Directiva 95/46/CE.

De asemenea, Conseil d'État a constatat că CJUE a precizat în considerentul 85 din hotărârea din 13 mai 2014, cauza C-131/12 – Google Spain și Google, că

„prelucrarea de către editorul unei pagini web, constând în publicarea unor informații referitoare la o persoană fizică, poate, după caz, să fie efectuată «numai în scopuri jurnalistice» și să beneficieze astfel, în temeiul articolului 9 din Directiva 95/46, de derogările de la cerințele prevăzute de aceasta, în timp ce situația nu pare să fie aceeași în ceea ce privește prelucrarea efectuată de operatorul unui motor de căutare. Prin urmare, nu poate fi exclus ca persoana vizată să poată în anumite împrejurări să își exercite drepturile prevăzute la art. 12 lit. b) și la art. 14 alin. (1) lit. a) din Directiva 95/46 în raport cu operatorul menționat, însă nu și în raport cu editorul paginii web respective”. Prin urmare, operatorul motorului de căutare nu ar beneficia de derogările prevăzute de art. 9 (prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată numai în scopuri jurnalistice) astfel că se pune întrebarea dacă dispozițiile Directivei 95/46/CE trebuie să fie interpretate în sensul în care îl autorizează pe operatorul motorului de căutare să se prevaleze de această circumstanță pentru a refuza să dea curs unei cereri de dezindexare.

Astfel, a fost formulată o a patra întrebare preliminară: *dispozițiile directivei din 24 octombrie 1995 trebuie interpretate în sensul că, atunci când linkurile a căror înlăturare este solicitată duc spre prelucrări de date cu caracter personal efectuate exclusiv în scopuri jurnalistice sau în scopuri artistice sau literare care, ca atare, în temeiul articolului 9 din Directiva din 24 octombrie 1995, pot colecta și prelucra date care se încadrează în categoriile menționate la articolul 8 alineatele (1) și (5) din această directivă, operatorul unui motor de căutare poate, din acest motiv, să refuze admiterea unei cereri de înlăturare?*

În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, adică dacă CJUE ar decide că interdicția de a prelucra date prevăzută la alineatele (1) și (5) ale articolului 8 din Directiva din 24 octombrie 1995, sub rezerva excepțiilor prevăzute de acest text, *nu se aplică* și operatorului motorului de căutare având în vedere consecințele excesive ce ar decurge din a impune o astfel de interdicție operatorului unui motor de căutare ținând seama de responsabilitățile, competențele și posibilitățile sale, Conseil d'État a identificat *o a cincea dificultate în interpretarea dreptului U.E.*, respectiv dificultatea de a determina care sunt exigențele specifice prevăzute de Directiva 95/46/CE pe care operatorul unui motor de căutare trebuie să le satisfacă.

Astfel, a fost formulată o a cincea întrebare preliminară: *În cazul unui răspuns negativ la întrebarea adresată la punctul 1, care dintre cerințele specifice din Directiva din 24 octombrie 1995 trebuie să fie îndeplinită de către operatorul unui motor de căutare, având în vedere responsabilitățile, competențele și posibilitățile sale?*

În continuare Conseil d'État a constatat că, pe de o parte, CJUE, în hotărârea din 13 mai 2014, cauza C-131/12 - Google Spain și Google, a statuat că liceitatea publicării pe o pagină web a informațiilor referitoare la o anumită persoană nu constituie un obstacol în ceea ce privește obligarea operatorului unui motor de căutare la a elimina de pe lista de rezultate link-urile către acea pagină web, atunci când aceste link-uri sunt afișată în urma unei căutări efectuate plecând de la numele acelei persoane.

Pe de altă parte, Conseil d'État a remarcat că CJUE nu s-a pronunțat asupra modului de interpretare al dispozițiilor din Directiva 95/46/CE, mai precis dacă acestea impun sau nu operatorului unui motor de căutare – atunci când constată că paginile web către care duc link-urile a căror dezindexare este cerută conțin date a căror publicare pe respectivele pagini web este ilicită – *fie să înlăture aceste link-uri din lista de rezultate afișată în urma unei căutări efectuate plecând de la numele persoane care a cerut dezindexarea, fie doar să țină cont de această circumstanță pentru a aprecia dacă cererea de dezindexare este întemeiată.*

Astfel, a fost formulată o a șasea întrebare preliminară: *în cazul în care constată că paginile web, către care duc linkurile a căror înlăturare este solicitată, cuprind date a căror publicare, pe paginile respective, este nelegală, dispozițiile directivei din 24 octombrie 1995 trebuie interpretate în sensul că: [a] obligă operatorul unui motor de căutare să elimine aceste linkuri din lista de rezultate afișate în urma unei căutări efectuate plecând de la numele solicitantului; [b] sau că implică numai luarea în considerare de către operator a acestei împrejurări pentru aprecierea temeiniciei cererii de înlăturare; [c] sau că această împrejurare nu are impact asupra aprecierii pe care operatorul trebuie să o realizeze?*

În măsura în care nelegalitatea publicării datelor pe paginile respective nu este indiferentă, Conseil d'État a identificat o a șasea dificultate în interpretarea dreptului U.E., respectiv cum trebuie apreciată liceitatea publicării datelor cu caracter personal pe paginile web care sunt rezultatul unor prelucrări ce nu intră în domeniul de aplicare teritorială al Directivei 95/46/CE și, pe cale de consecință, nici al legislațiilor naționale care au transpus-o.

Astfel, a fost formulată o a șaptea întrebare preliminară: *În plus, dacă această împrejurare nu este inoperantă, în ce mod se poate aprecia legalitatea publicării datelor în litigiu pe paginile web ce provin din prelucrări care nu intră în domeniul de aplicare teritorială al directivei din 24 octombrie 1995 și, prin urmare, al legislațiilor naționale care o pun în aplicare?*

Oricare ar fi răspunsul la prima întrebare și independent de liceitatea publicării datelor cu caracter personal pe pagina web către care duce link-ul a cărui dezindexare se cere, Conseil d'État a identificat o a șaptea dificultate în interpretarea dreptului U.E., respectiv dacă dispozițiilor Directivei 95/46/CE trebuie să fie interpretate în sensul în care acestea impun operatorului unui motor de căutare să dea curs cererii de dezindexare atunci când persoana vizată dovedește că aceste date sunt incomplete, inexacte sau nu mai sunt de actualitate. Această dificultate în interpretare privește în special eventuala obligație de a dezindexa ce incumbă operatorului unui motor de căutare atunci când persoana vizată probează faptul că, având în vedere derularea procedurii judiciare, informațiile privind o etapă anterioară a acesteia nu mai corespund situației sale actuale.

Astfel, a fost formulată o a opta întrebare preliminară: *Oricare ar fi răspunsul la întrebarea adresată la punctul 1, indiferent de legalitatea publicării datelor cu caracter personal pe pagina web către care duce linkul în litigiu, dispozițiile directivei din 24 octombrie 1995 trebuie interpretate în sensul că atunci când solicitantul stabilește că aceste*

date au devenit incomplete sau inexacte ori că nu sunt actualizate, operatorul unui motor de căutare trebuie să admită cererea de înlăturare corespunzătoare? Mai precis, atunci când solicitantul demonstrează că, având în vedere derularea procedurii judiciare, informațiile cu privire la o etapă anterioară a procedurii nu mai corespund cu realitatea actuală a situației sale, operatorul unui motor de căutare este obligat să înlătore linkurile care duc spre pagini web ce conțin astfel de informații?

În încheiere, Conseil d'État a constatat că două din litigiile privesc cereri având ca obiect dezindexarea unor link-uri către diverse articole ce relatează, pe de o parte, cercetarea penală unei persoane, și, pe de altă parte, desfășurarea unei ședințe de judecată și condamnarea unei alte persoane pentru fapte de agresiune sexuală comise asupra minorilor de 15 ani. Aceste date privesc fie proceduri judiciare care erau la vremea respectivă pendinte, fie desfășurarea unei ședințe de judecată și hotărârea dată de un tribunal. În plus, alin. (4) al art. 400 din Codul de procedură penală francez prevede că „*Le jugement sur le fond doit toujours être prononcé en audience publique*” (Sentința asupra fondului trebuie să fie pronunțată întotdeauna în ședință publică). Astfel, Conseil d'État a identificat o a opta dificultate în interpretarea dreptului U.E., considerând a fi necesară clarificarea modului de interpretare a art. 8 alin. (5) din Directiva 95/46/CE., respectiv dacă datele referitoare la cercetarea penală unei persoane sau desfășurarea unei ședințe de judecată și condamnarea unei alte persoane constituie datele referitoare la infracțiuni și condamnări penale.

Prin urmare, a fost formulată o ultimă întrebare preliminară: *dispozițiile articolului 8 alineatul (5) din Directiva din 24 octombrie 1995 trebuie interpretate în sensul că informațiile privind punerea sub acuzare a unui individ sau care descriu un proces, și condamnarea ce rezultă, constituie date referitoare la infracțiunile și condamnările penale? În general, dacă o pagină web cuprinde date care dezoăluie condamnări sau proceduri judiciare la care a fost supusă o persoană fizică, ea intră în domeniul de aplicare al acestor dispoziții?*

Oricare va fi decizia Curții de Justiție a Uniunii Europene este cert că dreptul la uitare digitală se află la începutul unui parcurs care nădăjduim că nu va duce la un deznodământ precum cel al deschiderii cutiei de către Pandora.

Bibliografie:

1. *Directiva 95/46/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 281/31, Ediție specială, cap. 13/vol. 17.

2. *Regulamentul (UE) 2016/679* al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare

a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 119 din 4 mai 2016.

3. CJUE, *hotărârea din 13 mai 2014*, cauza C-131/12 - Google Spain și Google, ECLI:EU:C:2014:317, publicată în Repertoriul electronic (Repertoriul general).

4. Conseil d'État, *decizia din data de 24 februarie 2017*, pronunțată în cauza nr. 391000, ECLI:FR:CEASS:2017:391000.20170224, publicată în Recueil Lebon.

5. *Cerere de decizie preliminară* introdusă de Conseil d'État (Franța) la 15 martie 2017 - G. C., A. F., B. H., E. D./Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL), cauza C-136/17, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 168/24 din 29 mai 2017.